

Ohrožení

Potenciálním ohrožením pro tuto lokalitu i její biotu mohou být snahy zasahovat do přirozené dynamiky toku, zejména pak stabilizace říčního koryta. Nejcennější ekosystémy se totiž nacházejí v meandrujících úsecích toku Odry a jsou přímo závislé na dynamických změnách koryta podmíněných přirozenými procesy.

Charakter lužního porostu

Cenné břehové porosty řeky Odry jsou invadovány křídlatkou japonskou, netýkavkou žláznatou, zlatobýlem kanadským a dalšími nepůvodními druhy rostlin. Ty potlačují původní druhy a často vytvářejí monokultury, čímž snižují biodiverzitu území a znehodnocují přirozené bylinné a keřové patro.

Oba druhy brouků (lesák i páchník) mohou být také ohroženy zásahy do břehových a okolních porostů v podobě odstraňování starých dutinových či odumírajících stromů, včetně padlého suchého dříví.

Ochrana a využití území

Evropsky významná lokalita Hraniční meandry Odry je součástí evropské soustavy Natura 2000. Hlavním cílem ochrany této lokality je zachování přirozeně meandrující řeky s typickými biotopy a na ně vázanou celou řadou významných druhů rostlin a živočichů. Dosavadní aktivity v tomto území, které nenarušují předmět ochrany, nejsou tímto nijak omezeny. K případným novým záměrům, které mohou ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany, je nutné stanovisko orgánu ochrany přírody.

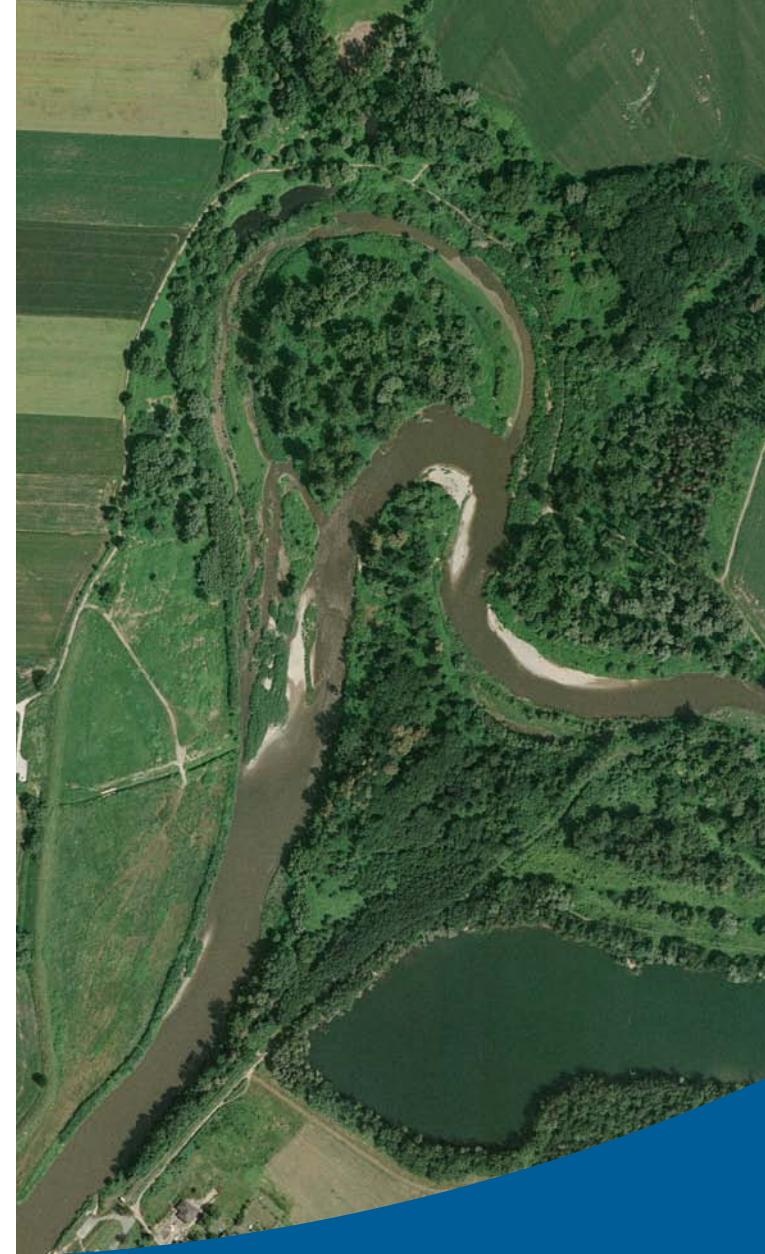
Autor textu: Ivona Kneblová

Fotografie: Roman Barták, Piet Spaans, fotolia.com

Snímek na titulní straně: Letecký pohled na protržený meandr řeky Odry

Vydal: Hájenka o. s. ve spolupráci s Moravskoslezským krajem

Tento leták byl vytištěn v rámci projektu Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko. Projekt je realizován Moravskoslezským krajem s příspěvím finančního nástroje Evropské unie LIFE+.

Evropsky významná lokalita
Hraniční meandry Odry

Základní informace

Rozloha: 126 ha

Nadmořská výška: 194 - 198 m n. m.

Předmět ochrany:

- smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (měkké luhy nížinných řek)
- lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*)
- páchník hnědý (*Osmoderma eremita*)
- hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)
- kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*)

Evropsky významná lokalita leží severně od města Bohumín na hranici s Polskem. Zde řeka Odra vytváří na více než šesti kilometrech vodního toku pět velkých meandrů. Zdejší meandrující část řeky je nejnižší ležícím relativně přirozeným úsekem

Lesák rumělkový (Cucujus cinnaberinus)

Odry vůbec. V říčním korytě se tvoří charakteristické říční náplavy. Tyto jsou různého stáří, od mladých bez vegetace po starší, zarostlé rákosím či vrbinou. Lokalita je veřejnosti známa meandrem pod Bohumínem, který byl při povodních v roce 1997 ve svém nejužším místě protržen. Zřízením zvláště chráněného území v roce 2006 byla vytvořena svobodná zóna pro přirozený pohyb řeky.

Páchník hnědý (Osmoderma eremita)

Biota

Řeka Odra je lemována lužním porostem s převahou tzv. měkkého luhu s vrbou bílou, vrbou křehkou, topolem bílým či olší lepkavou. Na jaře je oderský luh bohatě posetý květy česneku medvědího, sasanky hajní, kostivalu hlíznatého a dalších bylin. Na tento typ porostu je v území vázán lesák rumělkový. Vývoj larev tohoto brouka probíhá pod kůrou starých stojících či padlých stromů v rozkládajícím se lýku. Dospělí jedinci potřebují k přezimování

chráněné suché prostředí, přečkají tedy zimu pod kůrou nebo ve dřevě starých stojících pahýlů nebo zlomů.

Staré dutinové stromy potřebuje k přežití i páchník hnědý. Tento brouk však preferuje řídký prosluněný porost, solitérní dřeviny či aleje. Jeho larvy se vyvíjejí v hniјícím vlhkém trouchu.

Odstavené rameno řeky Odry u Šunychlu je biotopem hořavky duhové, malé rybky, která je svým vývojem přímo závislá na přítomnosti velkých vodních mlžů, jako jsou škeble nebo velevrubi. Samička klade jikry do jejich žaberní dutiny, kde jsou dobře chráněné před predátory.

Hořavka duhová (Rhodeus sericeus amarus)

Kuňka žlutobřichá si pro vývoj svých larev - pulců vystačí se zvodněnými vyjetými koleji na nezpevněných komunikacích a s drobnými tůňkami v jejich okolí.